

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2397/2016
26.10.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миланко Голубовић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Никола Пецовски, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1354/16 од 01.06.2016. године, у седници одржаној 26.10.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1354/16 од 01.06.2016. године и пресуда Основног суда у Сомбору П1 710/13 од 18.02.2016. године, тако што се поништава решење о отказу уговора о раду запосленом, због повреде радне обавезе, од 01.02.2013. године којим је тужени отказао тужиоцу уговор о раду од 06.06.1977. године, уговор о раду бр. ... од 01.02.2004. године, те припадајући анекс уговора о раду од 12.02.2007. године и анекс број 2 уговора о раду од 03.03.2010. године, па се обавезује тужени да тужиоца врати на рад на радно место контролор – евидентичар при утовару и истовару робе са III степеном стручне спреме или на друго радно место које одговара његовој стручној спреми и радним способностима у року од осам дана од достављања преписа пресуде.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1354/16 од 01.06.2016. године и пресуда Основног суда у Сомбору П1 710/13 од 18.02.2016. године у делу којим је одбијен тужбени захтев за накнаду изгубљене зараде и свих других примања која тужиоцу припадају из радног односа до враћања на рад, као и у делу којим је одлучено о трошковима поступка и предмет се у укинutom делу враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П1 710/13 од 18.02.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење о отказу уговора о раду запосленом, због повреде радне обавезе,

од 01.02.2013. године којим је тужени отказао тужиоцу уговор о раду од 06.06.1977. године, уговор о раду бр. ... од 01.02.2004. године те припадајући анекс уговора о раду од 12.02.2007. године и анекс број 2 уговора о раду од 03.03.2010. године, те да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад на радно место контролор-евидентичар при утовару и истовару робе са III степеном стручне спреме или на друго радно место које одговара његовој стручној спреми и радним способностима, као и да му накнади изгубљену зараду и сва друга примања која тужиоцу припадају из радног односа до враћања на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 104.765,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1354/16 од 01.06.2016. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Сомбору П1 710/13 од 18.02.2016. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радном односу код туженог. Спорним решењем туженог од 01.02.2013. године тужиоцу је отказан уговор о раду, са припадајућим анексима, због повреде радне обавезе, на основу члана 179. тачка 2. Закона о раду у вези са чланом 109. став 1. и став 2. алинеја 2. Правилника о раду и чланом 15. тачка 2. Анекса уговора о раду закљученог 12.02.2007. године – повреда радне обавезе у случају неоправданог изостанка запосленог са посла дуже од три дана узастопно – са образложењем да је запослени неоправдано изостао са посла 12 радних дана узастопно у периоду од 05.12.2012. године до 20.12.2012. године, на тај начин што је самовољно, свестан недозвољености оваквог свог поступка, изостао са рада у наведеном периоду, иако му од стране послодавца није било одобрено одсуство са рада по основу коришћења годишњег одмора, нити по било ком другом основу. Пре доношења решења о отказу тужени је тужиоцу доставио упозорење од 11.01.2013. године о постојању разлога за отказ уговора о раду. Вештачењем од судског вештака медицинске струке др Владе Бабића утврђено је да тужилац у периоду од 05.12. до 20.12.2012. године није био способан за рад због болести. Тужилац је 17.06.2007. године претрпео тешку телесну повреду радећи на машини за сечење фурнира, када су му ..., а затим је 13.10.2010. године доживео још једну повреду на раду када му је виљушкар прешао Током 2011. и 2012. године тужилац је био на боловању, а непосредно пре спорног периода, по решењу лекарске комисије био је на боловању од 01.11.2012. године до закључно 04.12.2012. године, па поново од 21.12.2012. године до 17.02.2013. године, због депресивне епизоде без појаве психозе. У спорном периоду од 05.12.2012. године до 20.12.2012. године тужилац је био одсутан са рада, а није био на боловању, међутим,

јављао се лекару и то 10.12.2012. године специјалисти ортопеду, 11.12.2012. године специјалисти неуропсихијатру и 18.12.2012. године изабраном лекару. У октобру 2012. године директор туженог је накнадно тужиоцу одобрио коришћење годишњег одмора за дане када је био одсутан са посла, а крајем новембра 2012. године тужилац је донео тзв. дознаке за боловање и том приликом се обратио запосленом на радном месту правника за информацију о томе колико му је преостало дана годишњег одмора, јер није био сигуран да ли ће му боловање бити продужено, па је из тог разлога хтео да користи годишњи одмор и тада је упућен да од директора тражи одобрење коришћења годишњег одмора, што није учинио.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили захтев тужиоца за поништај решења од 01.02.2013. године са закључком да је тужилац учинио повреду радне обавезе – неоправдано одсуство са посла од 05.12.2012. до 20.12.2012. године, чиме је образован отказни разлог из члана 179. тачка 2. Закона о раду, па је решење законито.

По оцени Врховног касационог суда нижестепене одлуке су донете уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 179. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђену општим актом или уговором о раду.

Одредбом члана 109. став 2. алинеја 2. Правилника о раду туженог прописано је да запосленом престаје радни однос отказом уговора о раду од стране послодавца, ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако се утврди да је запослени неоправдано изостао са посла 5 (пет) радних дана у току 6 (шест) месеци или 3 (три) дана узастопно. Иста повреда радне обавезе је предвиђена у члану 15. тачка 2. анекса уговора о раду од 12.02.2007. године.

По оцени Врховног касационог суда за правилну примену отказног разлога из члана 179. тачка 2. Закона о раду у односу на наведену повреду радне обавезе, релевантне су чињенице да је запослени био одсутан са посла и да је одсуство било неоправдано. У конкретном случају није спорно да је тужилац био одсутан са посла од 05.12. до 20.12.2012. године, већ је спорно да ли је његово одсуство било оправдано или не. Врховни касациони суд је нашао да је тужилац био оправдано одсутан са посла у наведеном периоду, јер је стварни разлог тог одсуства била болест због које је био неспособан за рад, што је утврђено у налазу о медицинском вештачењу. Наиме, оцењујући налаз вештака др Владе Бабића првостепени суд га је прихватио, а другостепени суд је прихватио ту оцену, међутим, за нижестепене судове је било одлучујуће то што тужиоцу у спорном периоду није отворено боловање, односно што за утврђену неспособност за рад није имао доказ у виду извештаја лекара о томе. За овакав закључак нижестепених судова ревизијски суд налази да је неприхватљив, јер се оправданост одсуства са посла због здравственог стања, не оцењује према формалним, већ стварним разлозима и испитује се у сваком конкретном случају. У овом случају тужилац је пре 05.12.2012. године био на дужем

боловању, као и после 20.12.2012. године, с тим што је од 03.01.2013. године до 03.02.2013. године био на болничком лечењу, а у спорном периоду два пута се јавио лекарима специјалистима због тегоба које је имао, као и изабраном лекару.

Имајући у виду околности пре, за време и после спорног периода, а нарочито да је тужилац стварно био неспособан за рад због болести, што је одлучујућа чињеница утврђена вештачењем, његово одсуство са посла у периоду од 05.12.2012. године до 20.12.2012. године је оправдано. Како оправданост одсуства значи да нема радње повреде радне обавезе која је тужиоцу стављена на терет, то нису били испуњени услови за отказ уговора о раду на основу члана 179. тачка 2. Закона о раду, због чега је поништено спорно решење о отказу уговора о раду од 01.02.12013. године, као незаконито. С обзиром да је тужиоцу незаконито престао радни однос, тужени је у обавези да тужиоца врати на рад на основу члана 191. став 1. Закона о раду. Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у првом ставу изреке на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Међутим, тужилац је у овом поступку поднео и захтев за накнаду штете у виду изгубљене зараде и других примања која му припадају из радног односа до враћања на рад. Због погрешне примене материјалног права у погледу оцене законитости побијаног решења о отказу уговора о раду, нижестепени судови нису утврђивали чињенице о висини изгубљене зараде и других изгубљених примања из радног односа, па су нижестепене одлуке у том делу укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење, ради утврђивања тих чињеница и доношења одлуке о преосталом делу тужбеног захтева. Осим тога, како одлука о трошковима поступка зависи од исхода целог поступка, то је и она укинута. Из ових разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у другом ставу изреке на основу члана 416. став 2. у вези са чланом 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић